

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

●● Egyes lappeldányok kizárólag Schönfeld A. könyv- és papirkereskedésében kaphatók. ●●

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérsékelt arány szerint számít fel.

Közmivelődési célra.

A humanizmus mai korában, amikor mindenfelé újabb meg újabb olyan intézetek létesülnek, egyletek alakulnak, amelyek programja a közmivelődés terjesztését vagy emberbaráti intézmények létesítését öleli fel, minduntalan kerülnek vármegyénk, de az összes törvényhatóságok bizottságai elé ily intézetek és egyletek évi segély iránt való vagy olyan kérvényei, melyekben a törvényhatóságok az illető egylet vagy intézmény alapító tagjai sorába való belépésre szollítatják fel.

Mert mindezek a kulturális vagy emberbaráti mozgalmak, ha olyik állami támogatás mellett is, rendszerint társadalmi úton nyernek elintéztést és fennállásuk alapfeltételeit, az ehez szükséges anyagiakat is, természetesen ily társadalmi úton igyekeznek innen-onnan összegyűjteni.

Hogy a törvényhatóságok minden nemes célokra, melyek áldozatkészességüket sokoldalúan veszik igénybe, csak az esetben áldozhatnak, ha ezen anyagiakat önkénytelen adó útján rájárnak ki saját területük lakosságára, ezt — ismerve a vármegyék szűkre szabott állami dotációját, amelyből a leg-

szükségesebbeken kívül semmi egyéb nem futja — talán fölösleges is mondanunk.

Igy rótt ki vármegyénk törvényhatósága is, több évvel ezelőtt, időhöz kötött 1/2 százalékos, úgynevezett közmivelődési pótdadót a területén lakó adófizető polgárokra, amely összegből aztán mindmáig ennek vagy annak a hozzája segélyért vagy gyámolításért fordult jótékony vagy közmivelődési célnak juttatott is annyit, amennyit éppen szűk viszonyai közt juttatni képes volt.

Ez a több év előtt így gyűjtött és alakult közmivelődési alap azonban, azóta sehonnan sem nyerve új szúcsetzust, erősen apadóban, mondhatnók egészen fogytán van.

Az utóbbi időben sokkal inkább igénybe is lett véve, semhogy ki ne merülhessen; mert végre is úgy áll a dolog, hogy egy törvényhatóság, a maga tisztessége és méltósága megsorbitása nélkül nem zárkozhat el ridegen a segélyadás elől ott, ahol erre valamely országos jótékony intézet vagy közmivelődési egylet javára szollítatik fel áldozathozásra.

A gyűjtött közmivelődési alap tehát fogytán van és a vármegye törvényhatóságának gondoskodnia kellett, hogy az alap részére új tápláló forrást

nyisson, olyant, mely mellett, ha egyfelől meritenek is belőle, másfelől ismét pótoltság az ez által keletkezett hiány. Szóval: gondoskodni kellett egy állandó közmivelődési alap létesítéséről.

Ilyen céllal küldött ki vármegyénk törvényhatósága a múlt évi december havi közgyűlése határozatával egy bizottságot és ez a bizottság, a napokban ülésézn, elhatározta, hogy a legközelebbi közgyűlésen állandó 1/2 százalékos közmivelődési pótdadó kirovását fogja indítványba tenni.

Részünkről csak helyeselni tudjuk a bizottság ez elhatározását. Mert, mint már kifejtettük, a kor mind nagyobb és nagyobb követeléssel lép hozzánk közel a közmivelődési és emberbaráti intézményeknek követelt áldozathozatal tárgyában és, — ha még így nem volna is, az ezen alapjában csekély 1/2 százalékos önkéntes adóból idővel olyan tőkét gyűjthetünk, amellyel itthon, vármegyénk területén is megkezdhetjük különböző ily közmivelődési intézmények megteremtését.

Mert ezen a téren, mint sok egyében, bizvást kimondhatjuk ezt, mi bizony messze mögötte állunk az ország legtöbb vármegyéjének és nem ok nélkül pirulunk, amikor lapokban ol-

TÁRSA.

A költő halála.

Ott ült, a tenger hullámverte partján,
Fejét az érdes sziklakőre hajtván,
Sötét szemével a távolba nézett
S a képzeletnek szárnyán, átrepülni
Látszott a messzeséget.
Majd felvevé a kopott régi lantot
S a néma húrba vág . . .
. . . Elzengi rajta bús hatyúdálát:

»Szemem lezárul, ajkamon a dal
A semmiségbe hal;
Viharcsapkodta éjszakák köde
Minden fényt elfodé;
Szemem lehunyva, látom, hogy e ködben
Árnyék suhan előttem.
Ki volt ez árnyék? Csalfa kedvesem?
Ah, őt jól ismerem!
Szemébe' tűz, az ajkán bitor ég,
Mit hányzom csókok —
Mosolya, bája mennyországot érő,
De csalfa és ledér ő.
En felruházom fénnel, szívvel, dallal
S ő otthagytott kacajjal;
A fény kiegész s ajka bitorát
Mások lecsókolák,
Az árny helyére száz alak kerül,
Szállong köröskörül . . .
A szellemekkel megtölt éji pára,
Sztéfoszladoz sokára;

Suhan az árny, mint ébredő hegy ormán
Egy elkésett boszorkány . . .
Az égi karnak lágy danája zendül
S fény hul réam a mennyből —
Meghal a költő . . . száll a földre angyal
S lelkét, ah, vidd magaddal . . .

Szárnycsattogás repeszté szét az úrt,
A hogy az angyal jött és visszarepült.
Tengerbe hunyi készült épp a nap
S vérszint adott a búcsúsugaraknak;
A barna hullámráj morog, vetődik
Egész a hegytetőkig —
S kilép a mélyből egy rém, oly sovány,
Az arca halovány,
Őszült haját a szél lobogtatta
S az, mint a tenger csapkod fel s alá,
A költő testét zord ölebe fogja
S ott sir soká zokogva.

Szárnycsattogással ismét földre züg
A menybe szállt cherub,
S így szól a rémhez »Ki vagy s mi közöd
Halottamhoz, hogy könnyel öntözöd?»
Felelt a rém »En a Nyomor vagyok
S fiam e szép halott . . .
En szültem őt e nagy világra s engem
Ismert anyjának, itt halt meg ölemben
E drága gyermek éhen . . .
Lángpallósával suhintott az angyal
És szolt a rémhez: »Testét vidd magaddal,
Temesd el azt a tenger mélyiben,
Talan ott megpihen: —
Lelkét azonban én ragadtam el,

A mennyországba fel;
Mert bár tied a holt s az volt az élet:
Enyém a lélek!
Örök Dícsőség a nevem! . . .
És aztán,
Csend lesz a tenger hullámverte partján.

Farkas Antal.

Az ő utolsó akarata.

— Beszélyke. —

(Vége.)

Mi hasza volt, hogy bocsánatát könyörögtem. Ami megtörtént, azt meg nem történté semmi sem teheti.

Agata kérés, könyörgő, bizonykodó szavaimra mit sem felelt; sem sértő, sem szemrehányó, még csak barátságtalan szóval sem; és nem is sirt. Némán haladt mellettem, ahogy útunkat hazafelé vittük. Csak arca volt halott-halovány; szemei tekintetében kimondhatatlan kin tükröződött és ajka körül támadt az a némaságra kárhözható vonás, melyet képen is észlelhetsz. Végre én is elnémultam. Mit is mondhattam volna neki még, Dóra? És némán, szótlanul haladtunk vissza az úton, melyet az imént, hazáról távozva, még vidáman csevegvé tettünk meg.

És — mintegy összebeszedésre, soha

vassuk hírét, hogy ma itt, holnap amott, egyik vagy másik törvényhatóság területén létesül egy-más-féle emberbaráti vagy kulturális intézmény; hiszen ilyenkor mindannyiszor önkénytelen is érezniük kell a magunk megbocsáthatatlan elmaradottságát.

Hogy egyebet ne is említsünk, alig van már az országban törvényhatóság saját kórház nélkül. Nálunk évek óta vajudik ez a kérdés, bizottságot küldenek ki az ügy tanulmányozására, amely azonban semmit sem tesz, soha egy értekezletet, gyűlést nem tartott és — az kérdés, nagyban is nagyfotosságú érdekeket, mert a közegészségügyet érintő ügy szépen megfeneleklik. Nem kerülőzik senki, aki e kátyúból kiemelje.

Nekibuzdultunk egy megyei árva-ház létesítésének is. De csak éppen hogy ezt tettük, mert különben az egész a nekibuzdulásnál maradt, ott megrekedt és azóta se előre, se hátra.

Holott, ha valamelyesre felnövelt közmivvelődési alappal is rendelkeznek vármegyénk, ezen és sok egyéb fontos közmivvelődési és emberbaráti intézmény megvalósítása sokkalta könnyebben menne, mert hiszen mindezeknek életet csak pénz adhat, az a pénz, amelyből most ilyes célokra a legkevésbé vagy éppen semmi nem áll rendelkezésünkre.

Említettük, hogy a kiküldött bizottság $\frac{1}{2}$ százalékos közmivvelődési állandó pótdadó kirovását fogja javaslatba hozni. Ezzel kapcsolatban azonban még meg kell említeniünk, hogy ez az adó csak az 1894-ik év január elsejétől vettetik ki az adófizetőkre, amiktől ugyanis ez nem képezne rajtuk újabb terhet.

A dolog ugyanis úgy áll, hogy a f. év végétől megszűnik a vármegyei tisztii nyugdíjalap javára eső 2 százalékos pótdadó fizetési kötelezettsége a vármegye összes közsegeire nézve, sőt Szentese nézve ez a köte-

lezettség már a múlt év végével megszűnt, Szentese ezt az adót már a folyó évben sem fizeti.

Itt tehát a vármegye területének összes adófizető polgárai 2 százalékos pótdadó fizetési kötelezettsége alól szabadulnak fel és így nem tekinthetik magukra nézve újabb megterhelhetésnek, ha ezen kötelezettség megszűntétől $\frac{1}{2}$ százalékos pótdadó lesz is reájuk kiróva, annyiaval kevésbé, mert az ez úton befolyó közjövdelem esetleg vármegyei kulturális célokra is tel lesz használható, mely esetben, természetesen — a viszonylagosság elvénél fogva — mi is igénybe vehetnők a társ-törvényhatóságok támogatását.

Am ha nem így volna is. Ha nem szűnnék is meg az év végével a vármegyei tisztii nyugdíjalap javára eső 2 százalékos pótdadó fizetési kötelezettsége: a magunk részéről az esetben is csak helyeselni tudnók a kiküldött bizottság említett javaslatát, mert meggyőződésünk az, hogy a kulturális és emberbaráti intézményekre soha elég áldozatot nem hozhatni és ha valahol, itt mondható, miszerint ez nem is áldozat, hanem a legszebb és legjobb tökébefektetés, amely a mivelttség terjedése és a szelidebb, nemesebb emberi érzésnek általánosabbá tétele révén busán kamatoz.

Városi közgyűlés. Aféle »magunk közt való« közgyűlés volt, beszéli a városi párt, vagy a város gazdáinak és urainak egyike Szentese város f. hó 9-iki közgyűléséről. A látóhatáron nem mutatkozott egyetlen »páku« sem, hát el is intéztünk mindent egész családdal úgy, ahogy nekünk tetszett.

Esett ugyan a gyűlés elején egy kis interpelláció-féle is. Kálmán Mihály interpellált, akiről már meggyőződünk, hogy nem szokott üres szalmát eszépelni a beszédében; aminthogy ezúttal is volt veleje a felszólalásának, csak az a kár, hogy mindjárt határozott esetekre is nem hivatkozott.

érezkeny délszaki növény, mely természeténél fogva sugaras verőfényre rendeltetett és ime egy vigyázatlan kéz által hideg árnyékba lett átláptalva.

Mesterséges napfényből nyújtottam neki, amit csak nyújtani képes valék, Dóra; de ő neki nem ilyenre volt volna szüksége.

— Hadd csak, kedves Jánosom, mondogatta nyájasan. Látod, mindez nem használ nekem. És jól is van ez így; hiszen én olyan szives örömet megyek.

Itt ültünk, ahol most veled ülök együtt, Dóra.

— Agáta! kiálték, térdre roskadva a támlány mellett, amelyben pihent. Ne, ne mondd ezt! Ne hagyj el engemet, — ne tedd ezt velem! Hiszen ennek elviselése túlhaladná erőmet!

Ekkor szeliden végigsimította kezével a hajamat. Oh, milyen könnyű, milyen keskeny és milyen halovány volt az a piciny kéz! — János, János, én kedvesem! mondá halkan. Ne epeszd ezert magadat. Két éve haszontalan gyötörődünk immár, — most itt hagylak és szabaddá teszem az utat a boldogságnak!

Anyi szomorúan, bánatosan és a mellett olyan gyöngédséggel saolt hozzám, mint

Mert az ilyes dolgokban, mikor valaki a felszólalásában köztisztviselő ellen emel nyílt vádat, a közgyűlés színe előtt, soha sem elég általánosságban azt mondani, hogy erről vagy amarról van-e a polgármesternek tudomása, — hanem határozottan rá kell mutatni, hogy az a sérelmes dolog kikkel esett meg.

Kálmán Mihály ugyanis általánosságban hozta fel interpellációjában a vádat az összes számtisztek ellen, hogy a gazdákat kint a tanyán, meg itthon a városi lakásokon is felveszik adó alá, azért, hogy aztán az így kétszeres adóval megróttaknak jó pénzért folyamodványokat irogathassanak.

Ha már magában véve a feleknek való folyamodványírás is a zugirászkodás vétségét képezi a számtisztekre nézve, úgy akkor — ha Kálmán Mihály állítása a valóságnak megfelel, vétségük sokkalta súlyosabb beszámítás alá kell, hogy essék annyiban, mert szándékos rosszakarattal teremtenek alkalmat a zugirászkodásra, vagyis: mondhatni megsarcollják a közönséget.

De épp ilyen vádat nem szabad, mint már fentebb mondtunk, általánosságban, konkrét esetek nélkül köztisztviselő ellen emelni és Burián Lajos h. polgármester nem is tehetett az adott viszonyok közt egyebet: kijelentette, hogy neki ilyen esetekről nincsen tudomása, de vizsgálat tárgyává teszi az ügyet, e vizsgálatához megfogja hívni a felszólalót is és annak eredményéhez képest teszi meg a további lépéseket.

Hát ez szép dolog is lesz nagyon. Szép az is, hogy az interpelláló kijelenté, miszerint ő az illető tisztviselőket nem kívánta denuncianálni. De ha a vizsgálat semmit nem derít ki, vagy pláne azt, hogy a felszólalásnak mi jogalapja sem volt: vajon ez elégtétel lesz-e a közgyűlés előtt érdemtellenül meghurcolt köztisztviselőknek? — Olyan kérdés, melyre nem lehet jól »igen«-nel felelni és épp ezért hangsúlyozzuk újból, hogy interpelláció alakjában ily általánosságban tartott váddal fellépni, nem okserző, nem is méltányos dolog.

No de mindegy. A közgyűlés e kis előzmény után áttért a napirendre: a tárgysorozat 1-ső pontjára, mely a Mikecz Ödön dr.

soha ama szerencsétlen este óta. És én, én, Dóra, keservesen zokogtam.

Igaza volt . . . elment . . . itt hagyott. Néhány nappal később kivitték a szépen zöldülő kis temetőbe . . .

. . . A férj elhalgatott. Pár percnyi néma csend volt a lakályos szobában. Aztán folytatta beszédét:

— A vagyont, mely őt olyan boldogtalanná tette, osztatlanul reám hagyta azon határozott kéréssel, hogy azt vissza ne utátsam.

De egy feltételt tartalmazott utolsó akarata, melyet az avatatlan bizonyára meg nem érthetett és amelynek jelentősége csak előttem áll tisztán.

Ha újra nősülök is, osztatlan birtokomban maradjon a vagyon az esetre, ha nőm vagyontalan. Ha azonban vagyont hoz hozzám, akkor az Agáta által reám hagyott egész vagyont, a végrendeletében megjelölt gyermek menedék-házak és egyéb jótékony intézetek közt kellett felosztani.

Én nem élvezek semmi vagyoni előnyt egy második házasságból. Látod, Dóra, ezt neki köszönheted. Nem akarta, hogy ama kinzó gondolatnak, mely az ő életét elkésé-ritette, csak árnyéka is vetődjék utódjának

többé nem történt köztünk egy szóval sem említés erről a végzetes esteről.

Külsőleg úgy is éltünk csaknem egymással, mint annak előtte. Csak Agáta lón halvány és szótalan; de hiszen ő korábban sem volt valami nagyon élénk, beszédes és így a távolabb állók, az avatatlanok észre sem vették rajta a változást. En magam láttam csupán szótlan nyomora kifejezését szememben, megnémult kinját szelid ajakán.

Kényszeríteni akartam magamat, hogy őt szeressem. Azt hittem, ennek sikerülnie kell okvetlenül e tiszta, szende ártatlanság mellett, és aztán küzdeni akartam viszontszerelméért, — keresni kezét odaadóan, ah, olyan alázatos, hűséges megadással. De erre nem voltam képes. Láttam bűbájosságát, szívemességét, lélektisztaságát, láttam, hogy szenved — és nem mutathattam iránta mást, mint nagyrabecsülést, végtelen részvétet és keserű megbánást . . . semmit, semmit egyebet.

Igy éltünk egymás mellett, idegenekre nézve mint békés házaspár, hónapokon át és — mindketten boldogtalank voltunk.

Agáta mindég olyan gyenge alkotású volt, most pedig, súlyos betegség által elérő-lenedve, hervadt, egyre hervadt, mint valami

városi főjegyző fegyelmi ügyében hozott felmentő fegy. választmányi határozatot tartalmazza.

E fegyelmi ügy annak rendje és módja szerint nyert 1-ső fokú elintézt.

Az illető főjegyző csak ennek a fegy. határozatnak jogerőre emelkedését várta, hogy hivataláról lemondjon, amelyet az ügyének végbefejezéseig, erkölcsi kényszer alatt állva — ott nem hagyhat.

Tényleg ez a főjegyző nemcsak, hogy hivatalban nincs, de — mert időközben más tisztre hivatott el — az ezen hivatallal járó fizetését sem vette fel.

Haszna nincsen hát belőle, hogy ez az ügy még tovább húzódjék; de nincs belőle haszna a városnak sem, ha őt tovább tartva az erkölcsi nyomás alatt, lemondását elodázza és azzal egy oly fontos tiszten, milyen a főjegyzői, továbbra is fentartja az ideglenességet.

Ily körülmények közt tehát a legokosabb leendett, ha Szentes város képvisellete is megnyugszik a hozott első fokú fegy. határozatban és nem feszegeti tovább ezt az ügyet.

Am Sima Ferenc és utána természetesen az ő pártja, ők nem nyugszanak meg semmiiben, amit nem maguk csináltak; ők bizony apellálnak a belügyminiszterhez, sőt, hogy az ügy még tovább húzódjék, elhatározzák, hogy újabb fegyelmi eljárást rendelnek el Mikécz Ödön dr. főjegyző ellen, amiért egyidejűleg két tisztelet mer viselni; amivel természetesen csak azt érik el, hogy a nevezett újabb erkölcsi kényszer alá jutva, ezen újabb fegyelmi ügy lebonyolításig sem fog lemondani a hivataláról.

A folebbezérés és az újabb fegyelmi elrendelésére szóló indítványokat, persze, Sima a Ferenc tette, elmondván vagy ezredszere Filó Tihámér dr. bús esetét, melyen a közgyűlés mélyen megindulván, indítványait elfogadta.

Ezután a jelen félévben működni hivatott számonkérésüket alakították meg, a béke szellemében csupán párt-

boldogságára, — a te boldogságodra, Dóra. Ő tudta, érezte, mit jelent az: csak ráadásul menni a vásárban.

János ismét elhallgatott.
— János, szólag meg ifjú neje pár pilanatnyi hallgatás után, kezét gyöngéden végig simitva; hát ezért volt, hogy eljegyzésünk előtt és után mindég azt bizonygatad, hogy körülményeid szigorúak és hivatalos állásodnál egyébbel sem bírsz?

A férj igenlően bólintott.

— Persze, ezt, ilyen távolról könnyen elhitetted velem. Az úton azt hittem, csak meg akartál lepni, most mindent tudok. Te sem akartál ráadás lenni a vásárban; ugye. János?

Férje ismét bólint és neje könyvelt szemébe tekint.

— Dóra, édes; most aztán bizonyára nem mondod többé, hogy önzetlen vagyok és hogy nekem köszönhetsz mindent.

De neje gyöngéden karolja át a nyakát puha karjaival:

— Mégis, mégis csak, János! Ezerszer köszönöm igaz szerelmedet! — És nem volt-e önzetlen áldozat a részedről, melyet szegény Agáta emlékeztetének szenteltél akkor, amikor mindézt nekem elbeszélte?

juk beliekből, szigorúan kizárván belőle minden nem hozzájuk tartozót.

A h. polgármester által január hóban eszközölt pénztárvizsgálatokról szóló jelentések tudomásul vétele után és miután különféle köz-szamadások, így a fogyasztási adó-bírság 1889. 90. és 91. évi számadásaira nézve is az illetőknek a felmentvényt megadták, egy kis e b a d ó vita keletkezett a város urai közt, felidézve az alispán egy leirata által, amelyben Szentes várossal tudatja, hogy a belügyminiszter az ebadó-számbélyrendelet tervezett megváltoztatásától jóváhagyását megtagadta.

Kálmán Mihály szólalt fel e kérdésnél, felpanaszolván, hogy egyesek túlságosan vannak ebadóval megróva, amiből ismét azt lehet következtetni, hogy az illetőknel a kelletténél vagy találatnál nagyobb számú eb lett adó alá összerúva. Azonban a h. polgármestertől kapott biztatásra minden baj nélkül elsimulának az ebadó-verte hullámok is.

A fogyasztási és italmértési javadalom végleszámolásának szelleme kísértett a közgyűlés végén. A küldöttség jelentése szerint, a volt kezelőn a városnak 5800 frt követelése van. Sima a Ferenc felszólalása folytán azonban megengedi a képviselők, hogy a volt kezelő ezen összeget, 5%-os kamattal, évi 1000 frtos részletekben fizethesse le. És hogy mégis csak a jándékozozanak valamit, hát oda ajándékozták a volt kezelőnek a bírság-pénzekből a városra eső 160 frt tiszta jövedelmet. Veszett fejszének legalább a nyelét.

Eszkütszéki tárgyalás — vádlott nélkül.

Említést tettünk róla lapunk legutóbbi számában, — Budapestről vett magánértesülés alapján, hogy a vármegyénk közíg. bizottsága nevében, a kir. ügyész által Sima a Ferenc lapszerkesztő ellen hivatalból folytatva tett sajtópernek a f. hó 9-ére kitűzött eskütszéki tárgyalása valószínűleg elnapoltatik; bár hozzátettük, hogy a hirt fentartással közöljük, amennyiben a fővárosi lapok egyike sem revokálta a tárgyalás megtörténteire vonatkozó — pár nappal korábban közölt — hírt.

Hogy ez elhalasztás hírében még is volt valami, ez kitünik a lefolyt eskütszéki tárgyalásról a »Szentesi Lapok« f. évi 18-ik számában foglalt vezércikkéből, amely szerint az elhalasztás iránt épp Sima a Ferenc védője, Komjáthy Béla országos képviselő és ügyvéd, adott volna be kérvényt a bpesti törvényszékhez mint sajtóbírószághoz.

Úgy látszik azonban, hogy ez a kérvény vagy elkésztett adatot be, vagy nem volt megállítható érvekkel támogatva, miket a sajtóbírószág figyelembe vehessen; mert a tárgyalás, dacára annak, hogy sem a vádlott sem védő jogi képviselője meg nem jelentek, annak rendi szerint megtartott.

És ennek lefolyását és végeredményét közöljük az alábbiakban, a »Pesti Hírlap« nyomán, egész terjedelemben és minden kommentár nélkül:

A f. hó 9-én tárgyalta a budapesti sajtóbírószág Sima a Ferenc orsz. képviselő sajtóperét. Sima ellen a kir. főügyész emelt vádat nyilvános rágalmazás és becsületsértés vétsége miatt, mert a »Szentesi Lapok«-ban megjelent inkriminált cikk éle Csongrád megye közigazgatási bizottságának elnöke és fegyelmi választmánya ellen irányul. Különösen Zsilinszky volt csongrádi főispánt és Stammer alispánt támadja meg, mint akik Csongrád megyében a »legborzasztóbb« visszaélések okozói. Sima ír

a vizsgálat során azzal állt elő, hogy a tárgyaláson majd bizonyítani fog, a mai tárgyaláson azonban — meg sem jelent, hanem azért úgy elítéltek, mint ha ott lett volna. A sajtóbírószág az eskütszék marasztaló verdikje alapján Sima urat nyilvános becsületsértés miatt hat havi fogházra és 200 frt pénzbüntetésre ítélte.

Az eskütszéki tárgyalásról tudósítunk a következő:

Az inkriminált cikke a »Szentesi Lapok« 1891-ik évi 109. és 129-ik számaiban jelentek meg. Az előbbinek »A nemes itélkezők«, az alábbiak pedig »Ki a büntakarók feje« a címe. Az előbbi cikk éle Zsilinszky fő- és Stammer csongrádi alispán ellen van intézve, aki »büntakarásban még a törvényes tisztségét sem kívánja szem előtt tartani«. Aztán neki ront a közigazgatási bizottságnak, amely — szerinte — palástot borít a legborzasztóbb visszaélésekre, és amely bizottság miatt egykor pirulni fog Csongrád vármegye. — E bizottság nem mer az igazság szemé közé nézni, hanem betakarózik a hatósági s bizottsági tisztség palástjába s annak törvényes színezetével takarja el testének szegyenfoljtait. Aztán több súlyos vádat emel az alispán és a közíg. bizottság ellen, melynek a végén felsóhajt, hogy mindez: Szegény és gyalázat! A második inkriminált cikkben a visszaélések és bűnök fejeül Zsilinszky főispánt jelöli meg. Aztán szemére hányja Zsilinszkynek, hogy ő pirulás nélkül mer beszélni becsületes közigazgatásról. Valóban, — végzi a cikket — undorral fordul el az ember, mikor a megyei közkormányzat immorálisának és fertőjt látja.

Miután e két cikkben Csongrád megye közigazgatási bizottsága, a bizottság fegyelmi választmányának elnöke és tagjai ellen oly súlyos vádak emeltek, amelyek, valóságuk esetén, fegyelmi eljárást vontak volna maguk után és amely cikke meggyalázó kifejezéseket tartalmaznak, az ügyesség két rendbeli nyilvános rágalmazás és becsületsértés vádját emeli Sima a Ferenc képviselő ellen, akinek mentelmi jogát a képviselőház 1892. dec. 1-én ez ügyben fel-függesztette.

A sajtóbírószág elnöke, Zsitvay Leó, megnyitva az ülést, konstátálta, hogy a közzéadott tisztelet dr. Kuszka alügyész fogja betölteni, de konstátálta azt is, hogy sem vádlott, sem annak jogi képviselője nincs jelen.

A sajtóeljárás 80-ik szakasza szerint, ha a vádlott nem jelent meg, az eljárás azért megtartható és ítélet hozható. De a 81-ik §. értelmében felhívta a közönséget, hogy nincs-e jelen Sima vádlottnak olyan rokona vagy barátja, a ki vádlott távollétét igazolni tudná. Az elnök kérdésére senki sem jelentkezett a közönség köréből.

Az eskütszék a következő 12 tagból alakult meg: Fekete József, Jendrassik Jenő, Révay László, Bernolák Sándor, Ranzenberger János, Saxlehner Andor, Hutiray Lajos, Burghardt Gyula, Girárdi József, Egervári Géza, Herzog Péter, Paksy Béla. Póttagok: Szana Tamás és dr. Rozgonyi Jakab.

A vádlott nem jelenvén meg, felolvasták vallomását. Sima a vizsgálobíró előtt kijelentette, hogy a cikkeket ő írta és a felelősséget elvállalja azokért. Vallomásában kijelenti, hogy sem Zsilinszkyt, sem Stammer becsületében sérteni nem kívánta, csak megtámadta az ő működésüket, a melyben nem az igazság, de a pártsemponok az irányadók. Egyébiránt ő a cikkben foglaltakra nézve bizonyítékait a tárgyaláson fogladni ország-világ előtt.

Felolvasták a csongrádi közigazgatási bizottság kérelmét a kir. főügyészhez, a melyben »ocsmány rágalmak«-nak nevezik az inkriminált cikkeket foglaltakat és kéri a főügyészséget, hogy a rágalmazási pert Sima szerkesztő ellen indítsa meg.

Elnök kérdi, hogy tekintettel a vádlott távollétére, nem volna-e célszerű a bizonyítási eljárás folyamán egyes jegyzőkönyvet, vagy vizsgálati iratokat felolvasni.

Dr. Kuszka alügyész azért is sajnálja, hogy vádlott nincs jelen, mert ő a vádlottnak teljes bizonyítási jogot adott volna, had lássa az eskütszék, hogy minő alaptalanok a vádlott állításai. Ő részéről valamennyi hivatalos iratot beszerzett, a melyből fényesen kitünik, hogy Stammer állítólagos törvénytelenségei mennyire légből kapott állítások. E végből a jelzett iratoknak felolvasását kéri.

A bíróság visszavonul az ügyben határozni és tíz percnyi tanácskozás után elhatározza, hogy a közzétett által megjelölt vizsgálati iratok felolvassanak.

Kusza dr. kir. alügyész hosszabb vádbeszéde után az esküdtszék visszavonult. Az esküdtszék Sima Ferencet a rágalmazás vádjá alól felmentette, ellenben 10 szóval 2 ellen vétkeken mondta ki a becsületértés vétségében s a törvényszék és marasztaló verdikt alapján Sima Ferencet hat hónapi fogságra és 200 ft pénzbüntetésre ítélte; elrendelte egyúttal az ítéletnek a »Szentesi Lapok«-ban való közzétételét.

Ujdonságok.

Szentes, 1893. február 12.

— **Kataszteri dolgok.** Nemcsak nálunk történnek lépések az iránt, hogy a kataszteri helyesbítési munkát jogtalan élelmezési kiadásai a közpénztárnak megtérüljenek, hanem a szomszédos Vásháryhely is, mely azonban, mint az ottani »V. és V.« című laptársunk alább átvett közleményéből kitűnik, annyiban szerencsésebb nálunk, hogy ott a lépéseket már eddig is kellő siker koronázta. Nevezett laptársunk erről így ír: »A kataszteri helyesbítési munkát, melyet Szerényi Imre pénzügyi fogalmazó és kataszteri helyszínelő biztos teljesített nálunk, 1888. június 1-től 1891. május 1-ig a város vendége volt a helyszínelő biztos. E meglehetősen hosszú idő alatt élelmezéséről oly módon lett gondoskodva, hogy a »Sas« vendéglő bérleti díjével napi 1 ft 60 kr. élelmezési költségben állapodott meg a hatóság s így a jelzett időtartamra, vagyis 882 napra kerekcsám 1411 ft 20 krt tett ki a felmerült élelmezési költség, mely összeg annak rendje és módja szerint nemcsak kifiztetett a közpénztárból, de az elszámolás alkalmával sem tettett ellene sehol és semmi észrevétel. A múlt évben, június hó folyamán, Szerényi Imre ugyan megkereste egy kérvényben a hatóságot, hogy a mennyiben utólag tudomással bír arról, miszerint itt tartózkodása idején az ellátásra igényt nem tarthatott, tételességhetevő részére az élelmezési költség visszaterítése, mit ő kétségesen megselektszik. A városi tanács akkor határozottan elengedte a visszafizetést s hivatkozva arra, hogy a költségek elszámolása alkalmával nem merült fel semmi észrevétel a kiadás ezen tétele ellen, kimondotta, hogy marad minden úgy, a hogy történt, a biztos úrtól nem fogad el egyetlen krajcárt sem. A dolog aztán látszólag elcsendesedett, míg nem a napokban Duka királyi és pénzügyi tanácsos, helyszínelési felügyelő átírt városunk polgármesteréhez s átíratához mellékelve az 1411 ft 20 krtnyi élelmezési költséget, tudatta a hatósággal, hogy az összeget mint Szerényi Imre által jogtalanul felhasznált élelmezési kiadást visszatéríti a város közpénztárának s egyben kéri, hogy a törvényhatósági közgyűlés a jóhiszeműleg eljáró helyszínelő biztos rehabilitálja s a pénz visszaszolgáltatását a rendes úton nyugtázza.«

— **Bűnügyi elővizsgálat.** Az Albertényi Antal várm. főszámvéző által Sima Ferenc ellen, az utóbbinak a Kossuth-ünnep alkalmával a piactéren Albertényi személyre vonatkozó becsület-sértő kifejezésé miatt — nyilvános becsületértés címén — folytatott tett büntényítő ügyben tegnap folyt le a helybeli járásbírósnál, a tanúk kihallgatásával, az elővizsgálat. E vizsgálat eredménye alapján fogja a szegedi törvényszék az országgyűlésen Sima Ferenc mentelmi jogának felfüggesztését szorgalmazni.

— **Házavató kaszinó-bál.** Előkelő, válasszékos közönség volt az, amely tegnap este a helybeli kaszinóegylet bálján, annak új helyiségi ünnepes felavatására összegyűlt. Erősen volt e bál közönség soraiban képviselve a vidék, különösen a körültekvő puskát uradalmi tisztségének családjai és fiataljai és e vendégek megannyia gyönyörködve szemlélte az egylet új helyiségeit, amelyekhez foghatók, Szegedet és Aradot kivéve, bizonyára az Alföld egyetlen kaszinójának sincsenek. A belső berendezkedés, persze, még nincsen

egészen befejezve. A régi bútorok nem csupán felrészítve, de kiegészítésre is várnak. Mindemellett az új egyleti helyiségek így is nagy vonzó erőt gyakorolnak és előreláthatóan nem kis befolyással lesznek az egyleti szellem fejlesztésére, életének mozgalmassá bítélére. Esti 9 órakor kezdett tegnap gyülekezni a vendégség a házavató bálra és valamivel később adta meg a rendezőség a jelt Kis Bandi zenekarának a tánc kezdetéhez. A tükörsíma új parketten kedvtelve aprózták a párok a bevezető csárdást, majd gyors forgatagban siklottak, keringtek tovább a túrtáncok zenéjén. Feszeltlen jó kedv, kedélyesség tüntette ki ezt a vigalmat, amelyen kitetszett, hogy az egyleti tagok mind egy nagy család kötelékébe tartozóknak tekintik magukat. A figyelmes rendezőség, mely a hölgyeket rendkívül díszes és izléses táncrendekkel, havasi gyopárral díszített, sötét színű szarvasbőrbe kötött emlékkönyvecskével lepte meg, fáradhatatlan volt a táncban, mulattatásban és mikor e sorokat írjuk, a jökevő olyan forrongott érel, hogy előre láthatólag a reggeli veti csak végét a mindenképen sikerült táncvigalomnak.

— **Érdekes fegyelmi határozat.** Erdeme szerint vettük bírálat alá lapunk korábbi számaiban a várm. fegyelmi választmányának Tasnády Antal polgármester fegy. ügyében hozott és reá marasztaló határozatát, amellyel, a vádak tömkelegének egyetlen pontja alapján, téves felfogásból eredetten fegyelmileg vétkeken mondatott ki. Most előtűntünk fekszik az ügyben hozott egész határozat és nem lesz érdektelen, ha annak azon részeit, amelyekben a fegy. választmány más tisztviselő hanyagságára és kötelességmulasztására hívja fel — a megtorló lépések megtétele iránt való intézkedés végett — a közg. bizottságot, szintén közöljük.

Vád emeltetett Tasnády ellen, hogy a nagyvendéglő idejében bérbe nem adhatta az ő muladékosága folytán történt, mi által a városnak anyagi kárt okozott. A vizsgálat kideríti, hogy Kass Gusztáv még a múlt év május 26-án intézett kérvényt a bérlet meghosszabbítására iránt, a képviselőtestülethez, ezt a kérvényt június 4-én adták ki Nagy Imre tanácsnoknak, hogy az ügyet a gazdasági szakosztállyal együttesen a közgyűlés elé vigye, azonban a szakosztály ez ügyben csak október 3-án hozott javaslatot és azt is egy hónapnál később, november 2-án terjesztette be Nagy Imre a polgármesteri hivatalhoz. A vizsgálat ilyen eredményhez képest a fegy. választmány így határoz: »Amennyiben tehát ezen úgynél mulasztás követtett el, az nem dr. Tasnády Antal polgármestert, hanem Nagy Imre városi tanácsnokot, esetleg az ügy előkészítésére szabályrendelet szerint hivatott szakosztályt terheli.«

A második, hasonló természetű vád, a fogyasztási és italadó-javadalmak bérvételének elmulasztása, ami szintén Tasnády hibája, hanyagsága volna és amiből állítólag szintén vagyoni hátrány járul a városra.

Itt a vizsgálat kideríti, hogy a városi képviselőtestület a múlt évszept. 15-én (tehát Burián mint h. polgármester elnökléte alatt) tartott gyűlésében, ezt a h. polgármestert bízta meg, hogy a városi tanácsal egyetértőleg, e javadalmak bérvételére iránt a kinstár képviselővel egyezkedjék. E megbízásból kifolyólag szept. 29-én, tehát már Tasnády elnöksége alatt, a tanács Burián, mint közgyűlési kiküldött mellé, a maga részéről a tárgyalások megejtésére Tasnádyt, dr. Filó Lajos h. ügyész és Ónody Lajos h. főjegyzőt küldötte ki, akik a városi képviselőtestület határozatának szemlélésben tárgyalat ugyan a pénzügyi. küldöttével, de eredménytelenül. E tárgyalás eredményét Tasnády — betérjesztés és intézkedés végett, két ízben, okt. 6-án és nov. 4-én is kitűzte a közgyűlés tárgysorozatára, de a közgyűlés ez ügyet nem tárgyalta, míg a tanács, november 15-iki ülésén kimondta, hogy a nevezett javadalmakat tovább venni nem kívánja és így ez iránt minden további tárgyalást megszakít.

Erre a fegy. választmány határozata a következő: »... tekintettel arra, hogy a városi képviselőtestület 187.—

892. sz. határozatában, a város közönsége a szóban-forgó adók kibérlésének elmulasztásával vagyoni hátrányt okozott, a városi tanácsal állítatik, ezen körülményre a közg. bizotts. figyelme, a további intézkedések megtétele végett felhivandó volt.

Végül a számonkérőszék híres panaszaiból tárgyalban, mintha Tasnády a hozzája elnöklégtől újalt pénzeket rendetlenül kezelte és kellő időben rendeltetik helyére nem jutattat volna, a vizsgálat kétségbevonhatatlanul kiderítette azt, amit már lapunk társ-szerkesztője régebben kiderített és a városi közgyűlésen, a számonkérőszék jelentésének tárgyalása során, a közgyűlés színe előtt adatkoll is igazolt, hogy mindabban a rendetlen és szabálytalan pénzkezelésben, e pénzek jogtalan ideig való visszatartásában, a mivel a számonkérőszék Tasnádyt vádolta, voltaképpen Magyar Elek aljegyző és Burián Lajos h. polgármester a vétkesek.

Miért is e vád ügyében a fegy. választmány, Tasnády teljes felmentésével, így határoz:

»... a pénzkezelés, mint magának az ügynek elintézésére körül észlelt muladékoság nem dr. Tasnády Antal polgármestert, hanem Magyar Elek aljegyzőt terheli, miert is ezen körülmény, további megfelelő intézkedések végett, a közigazgatási bizottsághoz bejelentendő volt. — »Mintthogy azonban a vizsgálati iratokból kitűnik, hogy Burián Lajos h. polgármester a július 28-án átvett úgyiratokat csak augusztus 13-án ígattat be illetékes helyükre: a nevezett h. polgármestert terhelő ezen muladékoságra, a közg. bizottság figyelme szintén felhivandó volt.«

Ime, így hullott vissza a Tasnády Antal dr. feje fölé összegyűjtött minden tüzes parázs éppben azokra, akik a parázsgyűjtésben leginkább buzdóglódtak.

— **Alapítványok főgimnáziumunknál.** Köz tudomású, hogy vármegyénk törvényhatósága, amikor a Tallian Béla főispán által, beiktatása alkalmából ajándékozott 500 ft. sorsa fölött olyként döntött, hogy abból »Tallian Béla alapítvány« címmel a Szentes városi főgimnáziumnál alapítvány létesíttessék, — egyidejűleg ugyanilyen célra, a maga részéről szintén ugyanily összegű alapítvány létesítését határozta el. A várm. törvényhatóság ezen határozatát a belügyminiszter jóváhagyta; az alapítványi oklevél megfogalmazása tárgyában a napokban Csató Zsigmond dr. alispánál értekezlet volt és az így megfogalmazott alapító levelek — mint értesülünk — a legközelebbi megyegyűlés elé be lesznek terjesztve.

— **Halalozás.** Mély részvétellel veszünk hírt róla, hogy városunk szülőtte, Horváth Ferenc szegvári postamester ott, a f. hó 11-én elhalálozott. A boldogultban Horváth János várm. alszámvéző testvérét gyászolja.

— **Telepítési ügy.** Malcomes Jeromos báró, miniszteri osztály-tanácos a földművelésügyi minisztériumban és a telepítési ügyek vezetője, aki 2 év teletépítette innen a Temesvármegyei Vadászterdőt, a f. 10-én városunkba érkezett, hogy egy Krassó-Szőrény-vármegyei telepítési sikere érdekben fáradozzék. A cél volt: lehetőleg tisztán református telepet hozni létre, amennyiben tapasztalt igazolja, hogy azok képesek leginkább missziót teljesíteni a nemzetiségi vidékeken. Sajnos azonban, a báró vállalkozását nálunk nem koronázta a kívánatos siker, mert olyan kevesen voltak a vállalkozók, hogy lemondott az innen való telepítésről. Holnap a báró innen Makóra utazik, hogy ott tegyen kísérletet a telepítés érdekében.

— **Törökív kereskedő-ség.** Ritkaság helybeli illetékes kereskedő ifjainknak és épp ezért méltó, hogy dicsérettel emlékezzünk meg Délő Nagy Sándor fiatal vasárúsgédéről, aki itt nyerve kiképezését, miután seküdi minőségben egy évig Debreczen megfordított, nem nyugodott addig, míg Berlinben nem nyert alkalmazást, hová már a napokban, ahogy útlevele megjött, kiutazik, hogy ismereteit gyarapítsa.

— **A csongrádi sétapálya.** A f. hó 9-én itélkezett a szegedi törvényszék Gyovai Gábor csongrádi lakos felett, ki Blázsik Andrást szintén csongrádi lakost, még az elmúlt évben, a csongrádi Mészáros-féle korcsmában úgy fejbé vágta, hogy az a szenvedett súlyos testi sérülés következtében tovább, mint 20 napig orvosi gyógykezelés alatt állott. A törvényszék 8 havi börtönre ítélte Gyovai Gábort, ki felebbezett. Gyovai avval mentekedett, hogy Blázsik-ot, aki pedig a botütéstől rögtön földre rogyott, »mindössze ékkes vékony páciikával ütötte fejbe.« A verkedésre az adott volt okot, mert Blázsik részeg fővel a korcsmában mulatozó Gyovai Rókuszt, Gábornak az öcsécsét előbb pofonyvágta, aztán a korcsmából kidobta.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A kereskedelemügyi miniszter a szentesi kerületi munkás-beteg-segélyző pénztár alapszabályait, némi módosítással jóváhagyta. Az így jóváhagyott alapszabályok tegnap érkeztek le a nevezett minisztériumtól a vármegyéhez és így most már mi sem állja útját, hogy a kerületi munkás-beteg-segélyző-pénztár üdvös munkásságát nálunk is mielőbb megkezdhesse.

— **Csizmadia-bál.** A csizmadia-szakosztálynak az ipartestületi-ház termében a f. hó 14-ére, farsang harmadnapjára tervezett jóteknőcsdi táncvigalnia búcsúztatja el az idén, egy évre Karnevál herceget. A bál iránt olyan érdeklődés mutatkozik, hogy úgy erkölcsi, mint anyagi sikere biztosítottnak mondható, ami — tekintve a nemes célt, melynek javára ez a mulatság esik — föltöttebb kívánatos is.

— **Vásár a szomszédban.** Szarvason a f. hó 24-én kezdődik a téli országos vásár a jószágvásárral, míg a rákövetkező napokon, 25. és 26-án az árúvásár lesz megtartva.

* **Dreher fiate export palackozó.** Ezen világhírű gyártelep igazgatója a jó hírnévnek örvendő Kovács és Mezey budapesti thea és rüm nagykereskedő cégnél egy főeljárúsi helyet létesített. Megjegyzendő, hogy az egyik társfőnök, Kovács István úr kiváló szakértő, majdnem két évtizeden át Dietrich és Gottschlig cégnél mint intéző működött, és a cégtulajdonosokat nagyon szolid üzletembereknek ismerik.

Irodalom.

Általánosabb fontossága és érdekessége művet jelen irodalmunk alig képes felmutatni, mint az Athenaeum Kézi-Lexikonát, mely minden újabb füzettel megerősíti bennünk azon, a megjelenés kezdetétől fogva táplált hitet és bizalmat, mellyel már akkor, mint kitünő segédmunkát ajánlottuk, minőre minden családnak, minden szaktudósnak, szóval minden művelt embernek szüksége van. Most vettük e jeles encyklopédia 33. és 34. füzetét. E két füzet a Saraszoati—Székelyek közti anyagot tartalmazza az adatokat óriási halmazával, s a mellett az előadásnak oly világosságával és magyarosságával, minőhöz Lexikonban egyáltalán hozzászokva nem vagyunk. A magyarosság erénye nemcsak az irányban nyilvánul, hanem az anyag beosztásában és úgy a mellékletekben is. A 33. füzet mellékletét 4 táblázat képezi, az a magyar irodalom történetének táblázatos áttekintését nyújtja párhuzamban a világirodalommal; új és felette tanulságos dolgozat, mely művelődésünket meglepően kedvező világításban mutatja be. A 34. füzet mellékleteinek egyike Magyarország hőméséi és eszései viszonyainak 4 világos, szép nyomású s hivatalos adatok alapján készült térképét adja; a másik a telephonia és a távirászat megértéséhez szükséges 35 rajtot mutat be. A munka 40 füzetben lesz teljes, s így már csak 6 füzet hiányzik e nélkülözhetetlen segédmunkából, melyet minden olvasónknak melegen ajánlunk. Minden füzet ára 30 krajcár. Megszerezhető négy 3 ftos félkötetben, vagy két 6 ftos kötetben is. Diszkrétésben minden kötet ára 8 ft. Az első kötet már köve is megjelent, s most adatott ki a harmadik félkötét is. Megrendelések az Athenaeum könyvkiadó-hivatalához (Budapest, Fe-

renciek-Tere 3.) címzendők, mely mutatvány-számokat is szívesen küld. Kapható azonkívül minden könyvkereskedésben.

Az **Ország-Világ** a művelt olvasó közönségnek a legnagyobb, legerjedtebb s egyszerű és legkevesebb szépirodalmi lapja, melyet Benedek Elek kiváló gondnal szerkeszt, s kit az ifjabb és régebb írói gárda legjelesebbjei támogatnak. A most megjelent 6-ik számmal a harmadik füzetet veszik olvasóink, melynek érdekes tartalmából felelmitjük a következőket: A zöld gyepen, eredeti regény, melyet Beniczkyné-Bajza Lenke, a népszerű regényíró az Ország-Világ számára írt. Aurette, regény, Greville Henrikől, fordította Dolores. Ezeket kívül igen érdekesek és becsesek a kisebb — befejezett — közlemények is, ilyenek: Megalkuvás, Palágyi Lajos költeménye. Don Mammuth, elbeszélés Szeredai Leótól. A szekely havasok (madarászati kirándulás), írta Lakatos Károly, XVI Lajos trágédiája, a király lefejezésének 100-dik évfordulóján, írta Földes Géza. — Jégpálya a város közepén, Bőngéri János cikke. Sötétség, tárca Szinyei Ferentől, Felszeghy Dező dalai. Hogy volt! üdli-idényesevegés Hadzsitól. Rakovszky István (arcképpel). Három asszony lánya, elbeszélés Tury Zoltántól. Az utolsó felvonás, írta Bede Job. Költemények Dörmény Józseftől és Szentesy Gyulától. Vidorné Gelsei Gutmann Hedvig (arcképpel) stb. Heti tárcák Székely Huszártól, melyek a lefolyt eseményeket szellemesen ismertetik. Az Irodalom és művészet, a Nők világa, a Kis Krónika, mely egyszerűen új rovát is, elég kimerítően tájékoztatnak a hazai és külföldi fontosabb társadalmi és művészi eseményekről. A divatképek a legújabb s egyenesen Párisból érkezett minták után készülnek. A lapot díszítő szép kivitelű képek pedig a hazai és külföldi jelesebb művészetet mutatják be a közönségnek. A kiváló gazdag tartalom és szép nyomás mellett még csak olcsósága teszi ajánlatosabbá a lapot, mert a díszes borítékban megjelenő lapnak előfizetési ára egész évre 8 forint, felévre 4 forint, negyedévre 2 forint, egy óra 70 krajcár. Egyes szám ára 16 krajcár és a kettős számú füzeté 30 krajcár. Új előfizetők a valóságos irodalmi és művészi esemény-számba menő karácsonyi számot — melynek ára nem előfizetőknek 50 krajcár — ingyen kapják az összes mult évi műmellékletekkel.

Nyilatkozat.

(Levél a szerkesztőséghez.)

Csongrád, 1893. febr. 10.

A »Szentes és Vidék« tek. szerkesztőségének Szentes!

Azon hírlapi híresztelésekkel szemben, mintha Csongrádon a szabadelvű pártiak körében mozgalom indult volna meg, melynek célja lett volna Tallián Béla főispán úr ó méltósága ellen aláíráásokat gyűjteni: az igazság érdekében kötelességemnek tartom úgy magam, mint szabadelvű párti elvtársaim részéről kijelenteni, miszerint az érdekeltek mozgalom és aláírásokkal kapcsolatla hozott, a »Tiszavidék« és »Szentesi Lap«-ban közölt hírek teljesen valótlanok, és egyáltalában semmi igaz alappal nem bírnak.

Kérem a tettes szerkesztőséget, méltóztassék jelen soraimnak b. lapjában helyt adni.

Teljes tisztelettel lévén, a tettes szerkesztőségnek:

Réti Ferenc,
megyei bizottsági tag.

KÖZGAZDASÁG.

Gabonaüzlet. Az időjárás, mely még csak nemrég hosszú telet várt, néhány nap óta ismét megváltozott, úgy, hogy emelkedett hőmérséklet mellett olvadás állott be. A vizállás emelkedik is mindenfelé, különösen Ausztria Duna-vidékén nagyon tartanak az árvízveszélytől. A külföldön változatlanul enyhe az időjárás. Az időtmeten ott lanyha és kedvetlen. Amerikában az árak apródonként csökkentek, francia és angol piacokon szinten olcsóbbak a jegyzések, míg Németországban

egy kis javulás állott be fél márkával magasabb árak mellett. A mi piacunkon az elmúlt két napon javult az üzletmet. Tegnap teljes árakon 28.000 mm. és ma néhány krral magasabb árakon 30.000 mm. búza kelt el. A malmok, mint ebből látható, jó vételkedvet tanusítanak, különösen könnyebb minőségű és helyben levő árúk iránt. Szállításokra egyáltalában nem szívesen és csak 5—10 krral olcsóbb árakon vesznek. Ennek oka abban rejlik, hogy a malmoknak a búzára szükségük van és nem hajlandók a kockázatot elvállalni a mostani szállítási viszonyainkért, mik teljesen bizonytalananná teszik a kellő időben való megérkezését. A határidő üzletben a konretime nagy erőlködést fejtett ki az árak leszorításában, 7,48—7,49 frton adott el tavaszi búzát, míg egyidejűleg a malmok ugyanily minőségű kész-búzátért 7. 80 frtot fizettek 3 havi időre. Ily körülmények között és egyáltalában a készür-üzlet menete által batoritva, nagyobbserű vélemény- és fedezeti ti vételék történtek, mire az árak emelkedtek és tavaszbúza ma zárlatkor 7,54—7,56 frton áll emelkedő irányzat mellett. A többi gaboneművek közül zab szilárd, szín és minőség szerint 5,65—5,90 frt. Rozs eléggé keresett, elsőrendű árú 7,60 frton kelt el 3 havi időre. Tengeri jó elhelyezés mellett 4,47 és fél, 4,52 és fél frt. Arpában kevés üzlet van; elsőrendű árú csak kevés fordul elő és könnyebb minőségű el van hanyagolva.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Mádfy Ferenc
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

Pályázati hirdetmény.

A »Szentesi Kaszinó-Egyet« új épületében alkalmazandó vendéglősi állásra, egyelőre az 1893-ik évi ápril hó 24-től kezdve az 1894-ik évi ápril hó 24-ig terjedő egy évre, pályázat nyitvatván, felhivatnak a pályázni kívánók, hogy ez iránti jelentkezéseiket a f. évi március hó 1-ig Pólya Ferenc választmányi elnöknel nyujtsák be.

A szerződési feltételek a választmányi elnöknel megtekinthetők.

Szentesen, 1893. február 8.

A választmány.

Egy közel fekvő nagyobb költségben egy igen jó forgalmú fűszer-, vas-, rőfős- és rövidür-üzlet, a szükséges mellékhelyiségekkel, kényelmes lakással, család körülmények miatt azonnal eladó. Bővebb értesítést özv. Krausz Márkné Szentesen, vagy Gusztf Adolf Kun-Szent-Mártonban ad. 2—1

Zukkermann Ignác

III. tized 125. számú (Nyiry Sándor vaskereskedő úr üzlete átellenében levő) háza, mely áll több lakásból és üzlethelyiségből, — azonnal is kiadó. — Értekezhetni a tulajdonossal. 2

Ház-eladás. 3—2

Hoffer Lőrinc özökösei céhház-utca I. t. 199. számú házuk szabadkézből eladó. Értekezhetni lehet Scheinberger és Popper bórkereskedésében — az ev. ref. egyház bérházában Wolfinger Adolfnál.

Hálószoba-, ebédlő-szalonbútor
és
egy zongora eladó
Keckemety Imrénél.

154./k. i. 1893.

Hirdetmény.

Csongrádvármegye közigazgatási bizottsága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a szentes-hmvsárhelyi helyi érdekű vasút részére Mindszent és Szegvár községek, továbbá Szentes város-határában kisajátítandó területekre vonatkozó kisajátítási tervek megállapítása céljából szükséges tárgyalás, a kiküldött bizottság által a folyó évi március hó 2., 3. és 4. napján, délelőtt 9 órakor Mindszenten a község házánál, 6., 7. és 8. napján, délelőtt 9 órakor Szegváron a község házánál és 9., 10., 11. napján, délelőtt 9 órakor Szentesen a tanácsteremben ejtetik meg s hogy a vonatkozó kisajátítási tervek és összeírások a tárgyalásra kitűzött határidő előtti 15 nap alatt a község, illetve a város előljáróságánál megtekinthetők.

Miről az érdekelt felek oly felhívással értesítettek, hogy a kiküldött bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha a kitűzött tárgyaláshoz az érdekelték közül senki sem jelen meg.

Kelt Szentesen, 1893. február 1.

Csongrádvármegye főispánja,

3-1 mint a közigazgatási bizottság elnöke.

M E G H I V Á S.

A „Szentes-Vidéki Takarékpénztár“

1893. évi február 25-én, délelőtt 9 órakor saját házában tartandó

XIX. évi rendes közgyűlésére

a t. részvényeseket meghívni van szerencsém.

Szentesen, 1893. február 6-án.

Fekete Márton, elnök.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése.
2. Zármerleg bemutatása, nyeremény felosztása és annak kifizetési határidejének megállapítása, felmentvények megszavazása.
3. Igazgatósági előterjesztés.
4. Az alapszabályok 29. §. 8-ik pontja értelmében netán benyújtandó indítványok tárgyalása.
5. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag megválasztása.

JEGYZET:

Az alapszabályok 26. §-a értelmében a szavazni kívánó részvényes az erre szükséges igazolványt, a közgyűlést megelőző 8 nap alatt, az intézet hivatali helyiségében átveheti, ha magát a közgyűlést megelőzőleg legalább 30 nappal saját nevére írt részvényenylel igazolta.

A mérleg az intézet hivatali helyiségében a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal a részvényesek által megtekinthető.

Ónody Géza

I. t. 182. sz. lakóháza (szemben a volt kaszinó-épülettel) szobakézből eladó. Értekezhetni ez iránt a tulajdonossal.

Kiadó lakás.

Balogh Benedek III. 45. sz. a. házánál három utcai padolt szoba, a hozzátartozó melléképületekkel együtt. Szent-György naptól kiadó. 3-2

Özv. Tibold Ferencné

I. tized 13. sz. háza kedvező feltételek mellett eladó — esetleg bérbé kiadó.

Ritka alkalmi vétel!

HIRDETMÉNY.

Egy budapesti elsőrendű asztalos- és kárpitos-telep potom áron megvásárolt gyári raktárát elárúsítás végett bizományba véve, azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy

fa-, vas- és kárpitos-bútorokat, tükroket,

továbbá: függönyöket, szőnyeget, olajfestményeket és dísz tárgyakat

gyári árak mellett

bocsáthatok a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Elvállalom háló-, ebédlő-szobák, szalónok és irodák teljes berendezését is a legjutányosabb árak mellett.

Bútorraktáram Kossuth-útcán (vasúti főútca) van.

Szentesen, 1893. február hó.

Tisztelettel:

KEMÉNY E.

10-1

Raktáram látványosságot nyújt!

Meghívás.

A Szentesi Kölcsönös Segélyező Szövetkezet f. é. február 26-án, délelőtt 10 órakor, az ipartestület (céhház) termében

évi rendes közgyűlést

tart, melyre úgy az 1890., 91. és 92. évi, mint a folyó évben belépett új részvényes tagok ezennel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgató jelentése az igazgató-tanácsnak 1892. évi működéséről és a szövetkezet üzleti viszonyairól.
2. A felügyelő-bizottság jelentésével kapcsolatban az 1892. évi zárszámadás beterjesztése s úgy az igazgató-tanácsnak, mint a felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása.
3. Az 1893. évi költségvetés tárgyalása.
4. A közgyűlés előtt legalább 3 nappal az igazgató-tanácsnak benyújtott írásbeli indítványok tárgyalása.
5. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes tag kiküldése.

Az 1892. évi zárszámadás 8 nappal a közgyűlés megtartása előtt a szövetkezeti tagoknak a szövetkezet helyiségében (Kanász N. Antal szabóiparos házában) rendelkezésére áll.

Szentesen, 1893. évi febr. 11.

Balázsovits Norbert,
igazgató.

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s több oldalalig kitérített sósborszesz készítményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon címjegyeimet módosítom s arra két nyomtatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál

SÓSBORSZESZ

altalánosan elismert kítúnó háziszser; különösen a bedörzsölés-kenő-gyűrő-gyógymódnál (massage) igen jó hatású. Ajánlható egyszersmind fogtisztító szerül is, a menyiben a fogak fényét elősegíti, a foghust erősíti és a száj tiszta, szagtalan ízt nyer a szesz elpárolgása után, ugyszintén fejmosásra és a hajidegek erősítésére, fejkörpa-képződés megakadályozására és annak megszüntetésére.

Védjegy 319. és 320. sz.

Ára egy nagy üveggel 90 kr. kisebb üveggel 45 krajcár.

3-3 **Brázaý Kálmán**, Budapesten, IV. kerület. Múzeum-körút 23. szám.

Kapható Szentesen: Dobray Sándor, Abaffy László, Szépe Károly, Schiller M. Hermann, Szenássy Ferenc, Podhradzsky Ferenc, Váradý Lajos, Zuckermann Károly, ifjú Vecseri Sándor, Gunst Dávid és Mannó József uraknál.

Sarg orvos-rendőrileg megvizsgált

KALODONTJA (a fogak szépsége) el van ismerve nélkülözhetetlen fogtisztító szernek.

KALODONTJA illatosan üdítő és igen praktikus szer az utón.

KALODONTJA kényelmes kiállítás-módja, olcsósága és a használatnál megóvható tisztasága folytán az udvaránál, a főnemességnél épp úgy, mint a leggyeszerb polgárházban is található.

KALODONTJA Kapható mindentütt

KALODONTJA Ára: 35 kr.

KALODONTJA A legmagasabb köröktől eredő közönség-íratok vannak minden darabhoz mellékelve.

KALODONTJA 44-14

Első rendű

Dréher Antal
kivitelei palacksörök főraktára

KOVÁCS és MEZEY
Kőbánya, Kápolna-útca 13. sz.
a serfőzde közvetlen közelében.

Központi iroda és megrendelési cím csakis **Kovács és Mezey, Budapest**, tea-, rum- és cognac-nagykereskedők.

Szétküldésre csakis pombált ládák használatnak, melyek palack-hiányt vagy törést teljesen kizárnak.

Árjegyzék kívánatra bérmentesen.

Legolcsóbb és legszolidabb palacksör bevásárlási hely.

Köszönetnyilvánítás.

Tisztelt barátainak a vidéken köszönetet mondok az irántam, mint a Dietrich és Gottschlig cég volt intézője iránt tanusított jóindulatukért és kérem azzal új vállalatomban is részesíteni.

Kitűnő tisztelettel
Kovács István.

Máriaczei Gyomorcsépek

egyszersmind hatnak gyomor bajainál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és mezei szer.

A gyomorbetegségez tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, fejfájás, savanyú felbőltögetés, hasmnés, gyomorérees, felesleges nádkakiválasztás, sárgaság, andó és hányás, gyomorérees, sütközés.

Haribólis gyógysernek - bizonyult: fejfájásnál, a menyiben ez a gyomortól származott, gyomorbetegségeés etelökkel és italokkal, gízisták, májbaaja és hámorvázás-nál.

Kiállított bajoknál a **Máriaczei gyomorcsépek** evők óta kizimóknék bizonyultak, a tuit száe meg száe bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg Ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:
Török József gyógyszerháza
Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly csépeket tessék elfogadni, melyeknek borcolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valóságát bizonyítom”.

A **Máriaczei gyomorcsépek** valódián kaphatók

Kapható: Szentesen Váradý Lajos, Podhradzsky F. K.-Sz.-Mártonban Szilárdi Károly és Remety Deszö gyógyszerés uraknál. 43-15

A szentesi ág. hitv. evang. egyházi épületben, a jelenleg Sebesi József által birtolthelyiség Szent-György naptól kiadó. Bővebb felvilágosítást ad az egyház gondnoka.

GYÁR: vas- és érezöntöde **MOSONBAN.**

FŐRAKTÁR: **BUDAPEST,** VI. Váci-körút 21.

Alakult 1856. **KÜHN E.** Alakult 1856.

MAGYARORSZÁG LEGRÉGIBB GAZDASÁGI GÉPGYÁRA.
Ajánlja felülmulhatlannak bizonyult és több mint **13.000** példányban elterjedt

„HUNGARIA DRILL” sorvető-gépén kívül:

UJ: „JUBILEUM DRILL” könnyű, legolcsóbb sorvetőgépét.

UJ: Laacke híres rét- és szántóföldboronáit.

UJ: Egy-, két és háromvasu ekéit.

UJ: Gyűrűs hengereit.

UJ: Szelelő magtárrostóját, nélkülözhetlen kifogástalan vetőmag elkészítéséhez.

UJ: Thallmayer tr. arankavaszalóját

UJ: Takarmány gyorsfűlesztőjét.

UJ: Aczéltekeres magvető töleséreket sorvető-gépekhez.

Csak az illető, aki bevásárlásnál a „Horgony” gyárjegyre ügyel, biztos lehet, hogy nem kapott értéktelen utánzást.

A Pain-Expeller

„Horgonynyal” legjobb eredménnyel alkalmazható csúsz, hátfájalmak, fejtájás, köszvény, csípőfájalmak, tagszárgatás és meghűlések ellen; gyakran már egy bedörzsölés elegendő a fájalmak enyhülésére. — Minden üveg a gyárjeggyel, a „Horgonynyal” el van látva és ez után könnyen felismerhető. Minthogy ezen kítúnó háziszser majdnem minden gyógyszerárban 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben kapható, mindenki által beszererézhető. Csak a Richter iele **Horgony-Pain-Expeller** valódi.

Néhai Kotymán Andrásné

hagyatékához tartozó derekegyházoldali tanyaföld kukorica alá bérbeadatik. — Ertekezhetni **Dr. Mártéffy Ferenc** ügyvéd bíróság kinevezett zárgondnokkal.

Eredeti párisi
GUMMI és HALHÓLYAG

utólérhetetlenül kitűnő minőségekben, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 frt tucajta. Pontos szét-
küldés teljes diszkréció mellett, mindenfelé.

Reif J. Specialista által, Bécs,

IV., Margarethenstrasse 7.

a legjobb hirben álló e nemű cégek elsője. Legjobb és legszilidabb kiszolgálás. Kimerítő
árjegyzék ingyen, bérmentve és zárt borítékban. 26—11

Ház-eladás.

3—3

Dr. Csató Zsigmond alispánnak I. tized 184. sz. lakóháza
szabad kézből eladó vagy Szt-György naptól haszonbérbe
kiadó. Értekezhetni eziránt a tulajdonossal.

SCHLICK

-féle vasöntöde és gépgyár
részvénytársaság
BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI. KERÜLET, KÜLSŐ VÁCZI-ÚT.

Városi iroda és raktár: PODMANICZKY-ÚTCA 14. — Fiók-raktár KEREPESI-ÚT 77

Gőz- és járgánycséplő-készületek

18—1

számos első díjakkal kitüntetett

szab. Schlick-féle 2 és 3 vasú ekék,

mélyítő- és egyetemes aczél-ekék,

eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle

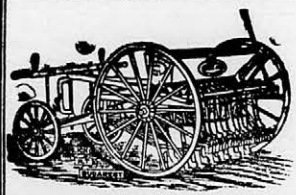
egy vasú ekék, talajmívelő-eszközök,

valamint

Schlick-féle szab. „HALADAS” sorbavetőgépek.

Takarmánykészítő gépek, darálók, orlómalmok és min-
denemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kéveket
és marokrakó arató-gépek és fűkaszálo-gépek, szál-
lított mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak. ≡ Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Solti Ferenc

jóhírű szabó-mesternél, I. tized 541.
szám alatt, egy jó házból való ügyes
fiú tanoncúl azonnal felvétetik.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a n. é. szentesi
közönséget értesíteni, hogy raktárunk-
ban és pincénkben (Vásárhelyi-útca,
Szenássy-ház), állandóan a legjobb
és legtisztább minőségű szeszes ita-
lokot tartunk, nevezetesen: törköly-
és seprő-pálinkát, szerémi szilvó-
riumot, valamint szagtalan gabona-
pálinkákat, továbbá finom fajú tea-
rumot, belföldi és francia cognat-
cot, végre a likörök minden fajtát, a
legjutányosabb árakon.

Egyben ajánljuk a t. vevő közön-
ségnek jó zamatu, kitűnő korti és
6 hegyi-borainkat a következő mér-
sékelt árakon:

A kerti bor literje 30 kr., nagy-
ban, legalább is 50 liternyi eladás-
nál 27 kr-ával, fogyasztási- és ita-
adóval együtt.

Az erdélyi ó hegyi-bornak literje
40 és 50 kr. kiesinyben, nagyban
50 litertől kezdve 34 és 44 kr-ja-
val kapható, beleértve a fogyaszt-
tási és italadót.

Magunkat és üzletünket a közön-
ség szives figyelmébe ajánlván, va-
gyunk

tisztelettel:

Künstler és Társai,

szentesi jogbérletők.

5—4

**Nyeremény-tulajdonosok
kerestetnek!**

Gazdátlan husz millió forint hever kamatozatlanul,
eddig még fel nem vett sorsjegy fő- és melléknyereményekben.

A „Telegraph” sorsolási lap szerkesztősege vállalkozott arra,
hogy az illető mit sem sejtő tényleges birtokosokat felku-
tassa és őket a nyeremények birtokosává tegye.

A sorsjegybirtokosok keretnek, hogy sorsjegyeik minőségét, soro-
zatát és számait a „Telegraph” szerkesztőségének saját érdekükben is
levélileg közölni sziveskedjenek, hogy az illető nyereménytulajdonosokat
ily módon felfedezhesse

Előfizetési ár a „Telegraph” című hatodik évfolyamban megjelenő,
hiteles sorsolási lapra

egész évre csak egy forint.

Előfizetőinek még egy nagyszerű előnyt is nyújt t. i.
évenként

20 drb jó-sziv sorsjegyet

sorsol ki előfizetői között,

mely sorsjegyek negyedévenként sorsoltatnak ki és
20.000, 30.000, 40.000 koronás

főnyereményekre játszanak és egy nyereménnyel okvetlenül kisorsoltatnak.
Oly sorsjegybirtokosoktól, kik a lapra elő nem fizetnek 10 kr. válasz-
bélyeg kérik.

Április 1-ig előfizetők részt vesznek már az

5 darab jó-sziv sorsjegy

kisorsolásában és szétosztásában.

Értékpapir spekuláció.

Az árfolyamok jelenlegi változásai bő alkalmat nyújtanak a tőzsdén haszon-
nal való operációra. Tőzsdéi megrendeléseket is lekiismeretesen eszközöl.

A „Telegraph”
kiadói hivatalának bank- és váltó-üzlete.

Lustig Miksa,

Budapest, Váci-kört 43. sz.

Alapított 1885-ben.

3—2

MEGHÍVÁS.

A „Szentesi Hitelszövetkezet”

1893. évi február hó 19-én, d. e. 10 órakor

Szentes városnak a Kurcán túl lévő közgyűlési termében
tartandó

VI-ik évi

rendes közgyűlésére

a t. részvényeseket van szerencsém meghívni.

Szentesen, 1893. évi január hó 29-én.

KISS ZSIGMOND,
elnök.

2—2

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Zármérleg bemutatása és a felügyelő bizottság jelentése.
3. Költség-előirányzat.
4. Ügyészi jelentés.
5. Leltár bemutatása.
6. Az alapszabályok 42. §. rendelkezésének megfelelő netaláni indítványok.
7. Jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldötték választása.

JEGYZET:

A mérleg és a jelentés a szövetkezet hivatalos helyiségében, a
közgyűlést megelőzőleg 15 nappal, a részvényesek által megtekinthető.